

UCHWAŁA NR 539/XXXI/XV/2020
Senatu Politechniki Białostockiej
z dnia 12 marca 2020 roku

- w sprawie oceny funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2019 roku

Senat Politechniki Białostockiej, działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 16 z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.) oraz § 32 ust. 1 pkt 16 Statutu Politechniki Białostockiej postanawia:

§ 1

Na podstawie rocznego raportu z funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, stanowiącego załącznik do uchwały, pozytywnie ocenić funkcjonowanie wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2019 roku.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR

prof. dr hab. inż. Lech Dzienis

Raport z oceny funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2019 r.

System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) wprowadzono w życie Zarządzeniem nr 32 Rektora PB z dnia 29 marca 2012 r.

Raport z oceny funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej powstał na bazie analizy wyników ankietyzacji, arkuszy ewaluacyjnych sporządzonych przez dziekanów poszczególnych wydziałów, kierowników Studium Języków Obcych (SJO) i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (SWFiS) oraz sprawozdań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Oprócz tego uwzględniono w nim działalność Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (UKdsJK) oraz Sekcji Jakości Kształcenia, która została z dniem 1 października 2019 roku przekształcona w Dział Jakości Kształcenia.

Na poziomie Uczelni, w 2019 roku, strukturę organizacyjną Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej stanowili: Prorektor ds. Kształcenia i Współpracy Międzynarodowej a od 1 października 2019 roku Prorektor ds. Kształcenia, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Sekcja Jakości Kształcenia a od 1 października 2019 roku Dział Jakości Kształcenia. Na poziomie Wydziałów strukturę stanowią dziekani, Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia oraz zespoły zadaniowe.

Na początku kadencji 2016-2020 UKdsJK składała się z 16 osób, natomiast w kwietniu 2019 roku skład Komisji został zwiększony do 24 osób. W okresie sprawozdawczym UKdsJK odbyła 16 posiedzeń Komisji.

Należy podkreślić, że większość działań podjętych w roku 2019 związanych z wejściem w życie Ustawy 2.0, wymagała od SZJK w Politechnice Białostockiej przeprowadzenia intensywnych prac nad dostosowaniem, modernizowaniem bądź tworzeniem nowych programów studiów. Zmiany objęły wszystkie kierunki studiów prowadzone w Uczelni.

Działania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zrealizowane w 2019 roku to między innymi:

1. Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia wykonały wszystkie zadania przewidziane harmonogramami z wyjątkiem zadania 11: *Opracowanie wniosków na podstawie analizy opinii absolwentów uzyskanych z ankiet przeprowadzonych bezpośrednio po ukończeniu studiów* – ponieważ Biuro Karier i Współpracy z Absolwentami nie dostarczyło wyników ankiet wypełnionych przez absolwentów. WKdsJK współpracując z odpowiednimi zespołami zadaniowymi wykonały działania związane z akredytacją laboratoriów oraz pracowni specjalistycznych a także przeglądem prac dyplomowych. W tym zakresie nie stwierdzono żadnych uchybień wymagających interwencji z poziomu władz Uczelni.
2. W 2019 r. obowiązywał wprowadzony w roku akademickim 2017/2018 wzór ankiety studenckiej obejmujący pytania pozwalające ocenić nauczyciela. Zauważono wyraźny wzrost liczby wypełnianych ankiet podlegających opracowaniu (wypełnianych co najmniej przez 25% studentów zarejestrowanych w danej grupie zajęciowej, lecz nie mniej niż 5 osób). W semestrze zimowym 2017/2018 zwrot ankiet wyniósł 19,79%, natomiast

w semestrze letnim 16,3%. W roku akademickim 2018/2019 zwrot ankiet wyniósł w semestrze zimowym 27,3% (najwięcej opracowanych ankiet było na Wydziale Elektrycznym 52,3%), natomiast w semestrze letnim 31,6% (najwięcej opracowanych ankiet było na Wydziale Informatyki 52,5%). Wypełnienie ankiety powinno być oznaką zaangażowania studenta i doktoranta w funkcjonowanie SZJK. Zwiększeniu liczby wypełnianych ankiet, w znaczącym stopniu, powinna pomóc aplikacja mobilna wprowadzona w 2019 roku.

3. Wyniki ankietyzacji studentów/doktorantów stanowią jeden z elementów obowiązkowej okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych. W związku z tym zgodnie z Uchwałą nr 123/VII/XV/2017 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu określającego tryb i zasady przeprowadzania ankiety, dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego oraz przetwarzania zebranych danych”, która obowiązywała do 4 grudnia 2019 roku, oraz zgodnie z Zarządzeniem Nr 1049 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 4 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu określającego tryb i zasady przeprowadzania ankiety dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę prowadzącą zajęcia oraz przetwarzania zebranych danych” w stosunku do nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia, dla którego w dwóch kolejnych semestrach studiów żadna z ankiet elektronicznych nie podlegała opracowaniu, przeprowadzano ankietę w formie papierowej. W roku akademickim 2017/2018 liczba nauczycieli ocenionych w formie ankiety papierowej (którą należy przeprowadzić w ciągu dwóch początkowych miesięcy semestru) wyniosła 115.
4. Analiza wyników ankiet studenckich wskazuje, że 36,4% nauczycieli otrzymuje ocenę 4,75 – 5,0 (w skali od 1,0 do 5,0) i jedynie pojedyncze osoby otrzymują ocenę z przedziału 1,0 – 3,5, co stanowi 8,1%. W przeprowadzonej ankiecie doktoranta 100% nauczycieli uzyskało ocenę 4,75 – 5,0.
5. Ankietyzacją objęci zostali także słuchacze studiów podyplomowych. Poza Wydziałem Informatyki, który uzyskał 85% zwrot pozostałe wydziały uzyskały 100% zwrot ankiet. Nie uzyskano ocen poniżej 3,0, natomiast oceny w przedziale 4,75 – 5,0 stanowiły 61%.
6. Wprowadzono mechanizm bezpośredniego wpływu wyniku ankiety studenckiej na punkty uzyskiwane przez nauczyciela w części dydaktyczno-organizacyjnej przy ocenie okresowej. Najlepiej ocenieni nauczyciele byli także wyróżniani w sposób ustalany przez dziekanów poszczególnych wydziałów.
7. Zgodnie z Zarządzeniem nr 628 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia w życie „Procedury hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w Politechnice Białostockiej” z późniejszymi zmianami, w roku akademickim 2018/2019 przeprowadzono 264 hospitacje zajęć w tym w semestrze zimowym 122 hospitacje a w semestrze letnim 142. Zgodnie z procedurą wszystkie hospitacje były niezapowiedziane. Przewodniczący Wydziałowych Komisji ds. Jakości kształcenia sporządzili rejestr hospitacji, przeprowadzili analizę wyników oraz przygotowali sprawozdania z przebiegu hospitacji.

Z wniosków pohospitacyjnych wynika, iż na żadnym wydziale nie trzeba było podejmować działań naprawczych.

8. W 2019 roku Sekcja Jakości Kształcenia/Dział Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia tworzyły następujące projekty prawa wewnętrznego w zakresie zapewnienia i oceny jakości kształcenia:

- Raport z oceny funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2018 roku;
- Zarządzenie nr 915 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 21 stycznia 2019 roku w sprawie ustalenia wzoru jednolitej karty przedmiotu dla studiów pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także studiów podyplomowych prowadzonych w Politechnice Białostockiej;
- UCHWAŁA NR 393/XXIII/XV/2019 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w Politechnice Białostockiej z zmianą wprowadzoną UCHWAŁĄ NR 407/XXIV/XV/2019 z dnia 18 kwietnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały Senatu Politechniki Białostockiej w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów na studiach pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Politechnice Białostockiej;
- Zarządzenie nr 954 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 30 kwietnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia w życie Procedur projektowania i zatwierdzania programów studiów w Politechnice Białostockiej;
- UCHWAŁA NR 492/XXVIII/XV/2019 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 10 października 2019 roku w sprawie zaopiniowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej;
- Zarządzenie nr 1020 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 21 października 2019 roku w sprawie ustalenia „Systemu oceniania studentów w Politechnice Białostockiej”;
- Zarządzenie nr 1039 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie wprowadzenia w życie „Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej”;
- Zarządzenie nr 1040 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie powołania przewodniczących Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia;
- Zarządzenie nr 1041 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie powołania składu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej oraz składu zespołów do spraw: studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich, studiów podyplomowych oraz kształcenia doktorantów;
- Zarządzenie nr 1046 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 4 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia procedury obowiązkowej akredytacji ćwiczeń laboratoryjnych oraz pracowni specjalistycznych realizowanych w Politechnice Białostockiej;

- Zarządzenie nr 1047 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 4 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia „Regulaminu określającego tryb i zasady przeprowadzania ankiety dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę prowadzącą zajęcia oraz przetwarzania zebranych danych”;
- Zarządzenie nr 1049 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia w życie „Regulaminu obiegu dokumentów dotyczących oceny programowej dokonywanej przez Polską Komisję Akredytacyjną”;
- Zarządzenie nr 1057 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie określenia wzorów arkuszy okresowej oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej.

9. W 2019 roku Sekcja Jakości Kształcenia/Dział Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniowały zgodność z wymogami formalnymi następujących nowych, modernizowanych lub przekształcanych programów studiów:

- Architektura (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Architektura (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Architektura Wnętrz (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Architektura Wnętrz (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Grafika (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Wzornictwo w Technologiach Druku i Nowych Mediach (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – nowy kierunek studiów;
- Architektura Krajobrazu (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- Architektura Krajobrazu (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- Budownictwo (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- Budownictwo (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- Biotechnologia (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- Biotechnologia (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Construction and Building Systems Engineering (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Inżynieria Rolno-Spożywcza (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;

- Inżynieria Rolno-Spożywcza i Leśna (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Inżynieria Środowiska (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- Inżynieria Środowiska (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- Gospodarka Przestrzenna (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- Gospodarka Przestrzenna (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- Gospodarowanie Zasobami i Odpadami (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - nowy kierunek;
- Elektrotechnika (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku
- Elektrotechnika (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Elektrotechnika (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Ekoenergetyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Elektronika i Telekomunikacja (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku
- Elektronika i Telekomunikacja (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Electrical and Electronic Engineering (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Informatyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Informatyka (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Informatyka i Ekonometria (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Matematyka Stosowana (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Matematyka Stosowana (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Matematyka Stosowana (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) – modernizacja kierunku studiów;
- Inżynieria Meblarstwa (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
- Logistyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;

- Logistyka (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Turystyka i Rekreacja (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Zarządzanie (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Zarządzanie (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Zarządzanie i Inżynieria Usług (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Automatyka i Robotyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
 - Automatyka i Robotyka (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
 - Mechanika i Budowa Maszyn (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Mechanika i Budowa Maszyn (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Mechatronika (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Mechatronika (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Inżynieria Biomedyczna (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Inżynieria Biomedyczna (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Inżynieria Materiałowa i Wytwarzania (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Leśnictwo pierwszy stopień (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku;
 - Leśnictwo pierwszy stopień (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) – kierunek studiów dostosowany do ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku.
10. Sekcja Jakości Kształcenia/Dział Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniowały następujące dokumenty:
- Raport Samooceny kierunku studiów Logistyka prowadzonym na Wydziale Inżynierii Zarządzania - na wniosek Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
 - Raport Samooceny kierunku studiów Zarządzanie prowadzonym na Wydziale Inżynierii Zarządzania - na wniosek Polskiej Komisji Akredytacyjnej;

- Raport Samooceny kierunku studiów Informatyki i ekonometrii prowadzonym na Wydziale Informatyki – na wniosek Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- Raport Samooceny kierunku studiów Budownictwo prowadzonym na Wydziale Budownictwa i Nauk o Środowisku na – na wniosek Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

System Zapewniania Jakości Kształcenia obowiązujący w Politechnice Białostockiej w roku kalendarzowym 2019 pozwolił na:

- przeprowadzenie działań zachęcających studentów do wypełniania większej liczby ankiet elektronicznych. W stosunku do nauczycieli akademickich, dla których w dwóch kolejnych semestrach studiów żadna z ankiet elektronicznych nie podlegała opracowaniu, przeprowadzano ankietę w formie papierowej. W roku 2019 ankietyzacją objęto także studentów realizujących zajęcia w języku angielskim oraz słuchaczy studiów podyplomowych;
- przeprowadzenie 264 hospitacji zajęć dydaktycznych. Zwrócono uwagę na konieczność hospitowania także zajęć prowadzonych w językach obcych;
- stworzenie 12 projektów prawa wewnętrznego w zakresie zapewnienia i oceny jakości kształcenia;
- zaopiniowanie przez SJK/DJK oraz UKdsJK zgodności z wymogami formalnymi łącznie 53 nowych, modernizowanych lub przekształcanych programów studiów oraz 27 nowych, modernizowanych programów studiów podyplomowych.

Pomimo tak dużego nakładu pracy związanej z dostosowaniem programów studiów do nowych przepisów w zakresie szkolnictwa wyższego, System Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej funkcjonuje prawidłowo. Potwierdzają to Raporty zespołów oceniających PKA, wizytujących kierunki studiów na PB w roku 2019.

dr hab. inż. Iwona Skoczko, prof. PB - Prorektor ds. Kształcenia
mgr Krzysztof Pleskaczuk - Dział Jakości Kształcenia
Białystok, 26 lutego 2020 r.

Załączniki (dostępne na stronie PB w zakładce „Jakość kształcenia”):

1. Harmonogramy zadań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia w 2018/2019 i 2019/2020 r.
2. Harmonogram pracy Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w 2019 roku.